

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Навчально-науковий Центр «Школа бізнесу» НТУ «Дніпровська
політехніка»

Дніпропетровська торгово-промислова палата
Дніпропетровська обласна рада
Дніпропетровська обласна асоціація органів місцевого самоврядування
Управління моніторингу соціально-економічного розвитку та підтримки
місцевих ініціатив виконавчого апарату Дніпропетровської облради
Головне управління статистики у Дніпропетровській області
Київський національний університет будівництва і архітектури
Університет Вітовта Великого (лит. Vytauto Didžiojo universitetas, VDU,
Литва)
Вроцлавська політехніка (Politechnika Wroclawska, Польща)
Економічний університет м. Катовіце (Польща)

**«СУЧАСНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО:
ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ»**

Матеріали 4-ї міжнародної науково-практичної конференції

19 травня 2023 року

НТУ «ДП»
2023

УДК 373.61+336.76

Сучасне підприємництво: проблеми теорії та практики: матеріали 4-ї між. наук.-прак. конф., м. Дніпро, 19 травня 2023. – Д. : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023.

Збірник матеріалів науково-практичної конференції, присвяченої розробці та обґрунтування наукових засад розвитку підприємництва, узагальненню практичного досвіду успішного бізнесу. Розглядаються різні аспекти підприємницької діяльності, зокрема: стратегічне управління в підприємстві; економіка та організація бізнесу; інновації в підприємстві: стартапи, електронна комерція, Інтернет-бізнес; управління людськими ресурсами; роль бізнесу в забезпеченні сталого розвитку.

Розрахований на фахівців, які професійно займаються підприємницькою діяльністю, суб'єктів публічного управління та адміністрування, науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

За зміст та мовно-стилістичне редагування відповідальність несуть автори.

Організаційно-редакційний комітет: д-р екон. наук, проф. О.Г. Вагонова (голова), доц. Л.В. Тимошенко, доц. Ю.І. Літвінов.

ЗМІСТ

Вагонова О.Г. Розвиток підприємництва в умовах поствоєнної економіки.....	5
Ус С.А., Юдіна А.О. Дослідження динаміки кількості ветеринарних клінік в Україні за 2014-2020 роки.....	7
Матюха М.М. Роль інформаційного забезпечення у стратегічному розвитку бізнесу.....	9
Терещенко С.І., Гарбуз Є.О. Розробка стратегії розвитку підприємницької діяльності суб'єктів малого бізнесу.....	11
Пономарьов Р.А., Чернобаєв В.В. Підвищення ефективності діяльності підприємницької структури.....	13
Терещенко С.І., Гордієнко С.Л. Сучасні напрями розвитку торговельного підприємства.....	14
Терещенко С.І., Гордієнко С.Л. Заходи, щодо підвищення ефективності підприємницької діяльності торговельних підприємств.....	16
Воронько-Невіднича Т.В., Носенко В.О. Засади сталого розвитку підприємств агропродовольчої сфери.....	18
Терещенко С.І., Литвиненко О.М. Напрями розвитку підприємництва в аграрному секторі економіки України.....	20
Тимошенко Л.В., Доброштан Ю.М. Особливості посередницьких послуг малого підприємництва у сфері забезпечення трудовими ресурсами.....	22
Терещенко С.І., Бас О.Ю. Креативні підходи, щодо розвитку торговельного підприємства.....	23
Терещенко С.І., Петухов А.Ю. Фінансові стратегії підтримання конкурентоспроможності підприємницької діяльності.....	25
Бережна В.В., Чернобаєв В.В. Сутність та основні підходи до управління ефективністю діяльності підприємницької структури.....	27
Герасимова Д.Д., Літвінов Ю.І. Розвиток туристичної галузі в сучасних умовах..	29
Липовецька Ю. М., Ніколайчук О. А., Аналіз фінансового ризику підприємства на основі зміни його фінансових результатів.....	30
Терещенко С.І., Тінгаєв В.О. Форми матеріально-технічного забезпечення малого бізнесу.....	31
Ксенишина М. Р., Радзіховська Л. М. Дослідження впливу економічних факторів на розвиток внутрішнього туризму в Україні.....	32

Дідух В.С., Літвінов Ю.І. Розвиток підприємств кондитерської галузі.....	35
Мартиненко Н.В., Дрощенко Т.Ю. Нормативно-правова база європейського союзу щодо регулювання застосування штучного інтелекту.....	36
Гутарева Ю.В., Магдієв А.М. Переваги використання краудтехнологій в управлінні підприємницьких структур.....	38
Ковтун Є.С., Шаповал В.А. Особливості управління бізнес-проектами в сфері NFT-активів.....	39
Копішинська О.П., Канцібер Д.С. Системи управління проектами: порівняльна характеристика функціональних можливостей та зручність використання для бізнесу.....	41
Пилипенко В.В. Підвищення продуктивності праці: мотивація персоналу чи інновації?.....	43
Дервіш Д.С., Будякова О.Ю. Венчурне фінансування стартапів.....	44
Шарко В.В., Павлишина С.В. Особливості маркетингів в умовах воєного стану.....	46
Колесник Р.Д., Шаповал В.А. Сабатікал та дауншифтинг як інструменти розвитку проектної команди.....	48
Терещенко С.І., Загородній М. Мотиваційні заходи, щодо підвищення продуктивності праці підприємств середнього бізнесу.....	50
Тимошенко Л.В., Філатова А.А. Досвід забезпечення сталого розвитку компанії «Нова Пошта».....	52
Eugen Terekhov. Finanzielle Unterstützung des Wiederaufbaus der Ukraine durch EU als herauführung des Landes an die EU-mitgliedschaft.....	54
Лукін О.О., Романюк Н.М. Ризики та напрями розвитку суб'єктів підприємницької діяльності в умовах кризи.....	57
Царапкін М.О., Чорнобасів В.В. Розвиток підприємницької діяльності в медичній сфері в умовах війни та поствоєнного відновлення України.....	59

ефективність праці, хоча рівень освіти та кваліфікації можуть вплинути в деяких сферах діяльності. У галузях матеріального виробництва стимулююча роль оплати праці впливає лише на інтенсивність продуктивності праці.

При аналізі зв'язку між оплатою праці та продуктивністю важливо враховувати рівень, на якому проводиться аналіз. На макрорівні показники ВВП та реальної заробітної плати можуть використовуватись для порівняння темпів зростання продуктивності праці. Однак на мікрорівні орієнтація на показник продуктивності праці може призвести до хибних висновків.

Чи можна стверджувати, що оплата праці залежить від рівня продуктивності праці? Якщо ми говоримо про продуктивність праці на рівні суспільства, це означає розмір національного доходу на одного працівника. Якщо йдеться про мікрорівень, то продуктивність праці залежить від створеної вартості на одиницю витраченої енергії.

Чи впливає оплата праці на продуктивність праці? Якщо ми говоримо, що різні системи оплати праці можуть призвести до підвищення продуктивності, це неправильно. Ці системи, швидше за все, спрямовані на підвищення інтенсивності праці. Однак, якщо оплата праці стає стимулом для підвищення кваліфікації та професійної майстерності працівника, то в цьому випадку вплив на продуктивність праці буде. У той самий час, за умови максимальної автоматизації технологічного процесу вплив зарплати на продуктивність праці практично відсутній. Щоб підвищити продуктивність праці, необхідно впроваджувати науково-технічні досягнення у виробництві.

Людина є генератором нових знань, тому інвестиції у розвиток людини стають сьогодні найвигіднішими. Однак це не ті люди, які є безпосередніми виконавцями технологічного процесу. Це інженери, конструктори, генетики, хіміки та менеджери, які генерують нові знання та використовують їх у виробництві, технологіях та навчанні співробітників. У розвинених країнах оплата праці цих категорій персоналу є значно вище, ніж у представників «робітничих» професій. Саме тому в країнах Заходу відбувається різка зміна структури економіки на користь наукомістких галузей.

Україна знайде своє місце у світі, якщо зрозуміє, що джерелом добробуту є лише знання.

Бібліографічні посилання

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.3 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2002. 952с.

Дервіш Дмитро Сергійович, магістрант

Будякова Олена Юрївна

доцент кафедри смарт-економіки, к.е.н.,

Київський національний університет технологій та дизайну

ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАПІВ

Венчурне (англ. *venture*, пов'язаний з ризиком) фінансування відіграє досить важливу роль в інноваційному розвитку світової економіки, оскільки є потужним інструментом реалізації найсміливіших ідей науково-технічної творчості. Так, венчурні інвестиції сприяли виникненню таких гігантів, як Microsoft, Intel, Apple, Lotus. Головною особливістю або унікальною рисою венчурного бізнесу є можливість надавати фінансування стартапам, у яких немає ні великих коштів, ні ліквідних заставних активів, ні сталої позиції на ринку, є тільки перспективна розробка або патент. В цій ситуації традиційний, консервативний капітал з його жорсткими вимогами до ліквідності та кредитоспроможності є майже недоступний для молоді інноваційної компанії, і чи не єдиним шансом на успіх для стартапів є венчурне фінансування.

В умовах військової агресії РФ та економічних перетворень актуалізується роль системи венчурного фінансування, яка є вагомим передумовою прискорення темпів

економічного зростання, переходу до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки та підвищення її конкурентоспроможності. Для дієвості венчурного фінансування важливим є розвиток венчурних фондів. Визначення дієвих напрямів венчурного фінансування та створення сприятливих умов для залучення інвестицій в бізнес-проекти та стартапи забезпечать розвиток високотехнологічного виробництва. Здійснення обґрунтованої оцінки інвестиційної привабливості бізнес-проектів та стартапів сприятиме реалізації дієвої інноваційної політики у сфері венчурного капіталу. Разом з тим, важливим є перетворення венчурного фінансування в ефективний інструмент стимулювання інноваційних процесів, створення інституційних умов для розвитку системи венчурного фінансування інноваційної діяльності, удосконалення інфраструктури венчурної діяльності та структури венчурного капіталу.

Активізація інноваційної діяльності потребує дієвого використання інвестиційного потенціалу країни, розвиток системи державної фінансової підтримки інноваційно-інвестиційної діяльності. Вагомим є визначення напрямів розвитку системи венчурного фінансування враховуючи провідний досвід країн з розвинутою та трансформаційною економікою; взаємоузгодження цілей органів державного управління, спрямованих на розвиток та впровадження нових технологій з цілями інвесторів, зацікавлених в ефективності інвестування [1].

З макроекономічної точки зору налагодження в країні системи венчурного фінансування має важливий вплив на економіку взагалі, а саме:

- сприяє економічному росту держави, внаслідок високих темпів зростання інноваційних компаній;
- підвищує зайнятість населення в високотехнологічних галузях;
- створює умови для підвищення конкурентоспроможності країни на зовнішніх ринках;
- стимулює розвиток внутрішнього ринку інноваційної продукції та інноваційного підприємництва;
- створює підґрунтя для розвитку нових галузей економіки;
- підвищує інвестиційну привабливість як для зовнішніх, так і для внутрішніх інвесторів;
- закладає основи для розвитку енергоефективності та екологічності виробництва;
- підвищує загальний рівень інноваційного менеджменту шляхом накопичення та передання досвіду між учасниками венчурного бізнесу.

Запорукою успішного розвитку будь-якої держави є наявність інновацій, які здатні спростити та полегшити життя як окремого індивіда, так і суспільства загалом. Першоосновою інновацій виступає ідея, яка за певних умов здатна перетворитися на затребуваний ринком продукт. А одним із чинників такої трансформації є фінансове забезпечення реалізації ідеї. Тому особливої актуальності набувають питання, пов'язані з пошуком та залученням фінансових ресурсів для підтримки та розвитку креативних і, поруч з тим, ризикових бізнес структур – стартапів, особливо зважаючи на стрімке зростання чисельності українських стартапів та їх затребуваність [2].

Батьківщиною венчурного фінансування є Сполучені Штати Америки, цей вид інвестиційної діяльності з'явився там на початку 60-х років 20 сторіччя. Проте вже через 20 років обсяг венчурного фінансування в США складав один мільярд доларів. Ринок ризикового фінансування стрімко продовжував розвиватись і наприкінці 90-х років США і Європа переживають справжній венчурний бум. В значній мірі завдяки таким колосальним фінансовим вливанням і виникає економіка інформаційних технологій та біотехнологій. Проте, історія циклічна і після стрімкого злету розпочався етап спаду, пов'язаний з крахом деяких високотехнологічних компаній та падінням відповідних фондових індексів у 2000-2002 роках. Згодом ситуація стабілізувалась і ринок венчурного фінансування став знову зростати, проте помірно і обережно.

У 2020 році американські компанії підняли \$130 млрд венчурного капіталу. В Україну такі інвестиції пробралися на зламі 2010-х. Десятиліття по тому це вже індустрія. У першому

«Списку Мідаса» (все, чого торкався легендарний цар, як відомо, перетворювалося на золото) Forbes зібрав найактивніші венчурні фонди, засновані українцями або сфокусовані на інвестиціях в українські ІТ [3].

Українське податкове законодавство практично звільняє інвестиційні фонди від оплати податку на прибуток та податку на додану вартість. Венчурні фонди можуть надавати позики підприємствам, активами яких вони володіють. Це дозволяє ефективно перерозподіляти фінансові потоки всередині бізнес – груп, без необхідності створення штучних заборгованостей між підприємствами групи.

Зазвичай венчурний інвестор вкладає кошти в стартапи або швидко зростаючі інноваційні компанії. При цьому досить важливим критерієм для такого інвестора є те, що проект повинен бути апріорі надприбутковим. Адже з 10 ризикових проектів реалізується на більше трьох, тому і ставка прибутку як слід становить 25-30% річних, що дає змогу компенсувати витрати на провальні проекти. Стисло схема венчурного фінансування виглядає наступним чином. Венчурний інвестор обирає стартап, темпи зростання якого в декілька разів перевищують середні по економіці. Цей стартап отримує фінансування в обмін на частку в статутному капіталі або пакет акцій. Венчурний підприємець виконує функцію посередника між деякою групою інвесторів і стартапом. При цьому венчурна компанія (фонд), окрім вибору власне об'єкта інвестування, бере активну участь у роботі підприємства яке отримало фінансування, всіляко спряючи зростанню бізнесу. В цьому власне і полягає одна з головних рис венчурного бізнесу, адже ризиковий інвестор – це не пасивний спостерігач, а активний учасник бізнесу.

Таким чином, завдяки командним зусиллям венчурної компанії і стартапу вдається знизити ризики, що супроводжують високотехнологічний бізнес.

Бібліографічні посилання

1. Дервіш Д.С., Будякова О.Ю. Фінансування бізнес-проектів та стартапів венчурними фондами. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості*: Матеріали III Всеукр. конф. (17.11.2022 р., м. Київ). К. : КНУТД, 2022. Т. 2. С. 105-112.
2. Dub, Andrii & Khlopetska, M.-S. (2016). Фінансування стартапів та можливості їх залучення в Україні. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України* (socio-economic problems of the modern period of Ukraine). 1 (117). 87-92.
3. Журнал Форбз 2021. Венчурні фонди. <https://forbes.ua/ratings/10-venchurnikh-fondiv-09042021-1321>

Шарко Віталій Вікторович

доцент, д-р, екон., наук, доцент

Павлишина Світлана Віталіївна

здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТПЛЕЙСІВ В УМОВАХ ВОЄНОГО СТАНУ

Активізація маркетплейсів останні декілька років була обумовлена низкою причин. Зокрема, за дев'ять місяців повномасштабного вторгнення росії, український бізнес зазнав втрат в рази більше, аніж за два роки пандемії [1]. Через те, у вітчизняному ритейлі спостерігається накопичення досвіду щодо організації торговельного сервісу, такого як «маркет-плейс». При цьому активізувалось використання програмного забезпечення та логістики, підвищився рівень цифрової грамотності споживачів та продавців.

За підтримки Міністерства цифрової трансформації України створено безліч платформ та маркетплейсів, які полегшують ведення підприємницької діяльності в багатьох її аспектах. Оцінивши нові можливості для розвитку українського бізнесу, можна визначити, що